

Adroddiad i'r	Pwyllgor Safonau
Dyddiad y Cyfarfod	17 Medi 2021
Aelod / Swyddog Arweiniol	Gary Williams, Swyddog Monitro
Awdur yr adroddiad	Gary Williams, Swyddog Monitro
Teitl	Protocol ar Gysylltiadau Aelodau/Swyddogion

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad yn sôn am y Protocol ar Gysylltiadau Aelodau/Swyddogion (y Protocol) sy'n ffurfio rhan o Gyfansoddiad y Cyngor ac wedi ei gynnwys fel Atodiad 1 i'r adroddiad hwn.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Er mwyn hysbysu'r Pwyllgor o gynnwys y Protocol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod aelodau'r Pwyllgor yn nodi ac yn darparu unrhyw awgrymiadau o welliannau i gynnwys y Protocol.

4. Manylion am yr Adroddiad

4.1. Yn ôl y Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau Etholedig mae'n ofynnol fod cynghorwyr yn trin pawb mewn modd barchus ac ystyriol, gan gynnwys swyddogion yn yr awdurdod, ac na ddylent fwlio nac aflonyddu unrhyw unigolyn. Yn ôl y Cod Ymddygiad ar gyfer Gweithwyr, sy'n cael ei gynnwys mewn adroddiad ar wahân, mae'n ofynnol fod swyddogion yn yr awdurdod yn ymddwyn â niwtralrwydd gwleidyddol, gan gydweithio â phob cynghorydd mewn awyrgylch o gyd-ymddiriedaeth a pharch.

4.2. Mae'r Protocol wedi ei lunio er mwyn darparu mwy o fanylion ynglŷn â sut dylai'r berthynas rhwng aelodau a swyddogion weithio, ac i helpu aelodau a swyddogion i ddeall eu priod rolau, a'r fframwaith y cânt eu cynnal ynddo.

4.3. Mae'r Protocol yn ceisio nodi beth all yr aelodau a'r swyddogion ddisgwyl yn rhesymol gan ei gilydd o ran cefnogaeth a pharch yn eu priod rolau. Mae'r Protocol yn ceisio rhoi arweiniad sy'n gwarchod rhag perthynas agos a allai ddatblygu i fod yn amhriodol neu roi'r argraff nad oedd cyngor y swyddog hwnnw'n ddiuedd.

- 4.4. Mae arweiniad ynglŷn â'r mynediad sydd i'w roi i Gynghorwyr at wybodaeth a dogfennau wedi ei gynnwys yn y Protocol, yn ogystal â'r angen i ddiweddarau aelodau lleol ynglŷn â materion sylweddol sy'n effeithio'u wardiau.
- 4.5. Mae'r Protocol hefyd yn cynnwys arweiniad ar y ddarpariaeth o gyngor i grwpiau gwleidyddol, presenoldeb swyddogion mewn cyfarfodydd sydd ddim wedi eu trefnu gan y Cyngor a'r modd y dylid cynnal yr ohebiaeth.
- 4.6. Os yw unrhyw aelod yn pryderu fod swyddog yn torri telerau'r Protocol, dylent godi'r mater gyda'r pennaeth gwasanaeth priodol er mwyn ceisio datrys y mater. Mae posib i hyn arwain at gamau disgyblaethol mewn achosion priodol. Yn yr un modd, os yw swyddog yn pryderu fod aelod wedi torri telerau'r Protocol, gallent godi'r mater â'u pennaeth gwasanaeth â allai geisio datrys y mater gyda'r aelod perthnasol. Mewn achosion mwy difrifol, efallai y bydd y swyddog yn dymuno atgyfeirio'r mater drwy broses datrysiad lleol y Cyngor, neu wneud cwyn i'r Ombwdsman os ystyrir fod yr ymddygiad sy'n berthnasol â'r cwyn yn torri rheolau'r Cod Ymddygiad.
- 4.7. Gwahoddir sylwadau gan y Pwyllgor ynglŷn â chynnwys y Protocol ac unrhyw awgrymiadau am welliannau iddo.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1. Nid yw'r adroddiad yn effeithio'n uniongyrchol ar y blaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Nid oes unrhyw gostau uniongyrchol yn gysylltiedig â'r adroddiad.

7. Beth yw'r prif gasgliadau o'r Asesiad Effaith Lles?

- 7.1. Nid oes angen asesiad effaith ar gyfer yr adroddiad yma.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

- 8.1. Nid yw'r mater yma wedi ei gynnwys mewn unrhyw adroddiad neu ymgynghoriad yn unrhyw le arall.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1. Nid oes effaith cyllidol uniongyrchol o ganlyniad i'r adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. Nid oes unrhyw risgiau ynghlwm yn uniongyrchol â'r adroddiad hwn.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

- 11.1. Nid oes angen penderfyniad.